

บทคัดย่อ

172066

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรม 5ส ของข้าราชการ
ในหน่วยงาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อผู้เขียน นางสาววิรัชญา สายแก้ว

ชื่อปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การวิจัยการศึกษา

ปีการศึกษา 2548

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ สุริยวงศ์ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์เพ็ญศรี เศรษฐวงศ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรม 5ส ด้าน สะสาง สะดวก และสะอาด ในภาพรวมของข้าราชการในหน่วยงานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และ (2) เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกิจกรรม 5ส ด้าน สะสาง สะดวก และสะอาด โดยจำแนกตามระดับตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา และหน่วยงานที่สังกัด ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้าราชการในหน่วยงานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 1,221 คน ได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multistage) จากประชากร ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 302 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมาตรฐาน (rating scale) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.925 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังกลุ่มตัวอย่าง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและสามารถนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 290 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.03 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way analysis of variance)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลการติดตามดำเนินกิจกรรม 5ส ในภาพรวมของข้าราชการในหน่วยงาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ด้านสะสาง ด้านสะควก และด้านสะอาด อยู่ในระดับพอใช้ทุกด้าน
2. ข้าราชการที่มีระดับตำแหน่งงานต่างกัน มีระดับการติดตามผลการดำเนินกิจกรรม 5ส ด้านสะสาง สะควก และสะอาด ไม่แตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.05
3. ข้าราชการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับผลการติดตามการดำเนินกิจกรรม 5ส ด้านสะสาง สะควก และสะอาด ไม่แตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.05
4. ข้าราชการที่สังกัดในหน่วยงานต่างกัน มีระดับผลการติดตามการดำเนินกิจกรรม 5ส ด้านสะสาง สะควก และสะอาด แตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.05
5. ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับดำเนินกิจกรรม 5ส ที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรก คือ สถานที่ทำงานจำกัด คับแคบ รองลงมาคือ สถานที่ทำงานสกปรก มีการสะสมของฝุ่นละอองและการทำความสะอาดไม่ทั่วถึง และอันดับที่ 3 คือ งานในหน้าที่ต้องเก็บเอกสารไว้เป็นหลักฐานอ้างอิง ทำให้จัดระเบียบยาก นอกจากนี้ยังพบปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรม 5ส ว่าไม่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องอีกด้วย

with a five-point rating scale and a level of reliability equivalent to 0.925.

The researcher distributed the questionnaires to collect the data from the sample group, of which 290 were returned, equivalent to 96.03% of the total.

The data was then analyzed in terms of frequencies, means, standard deviation and a one-way ANOVA test.

The results of this study indicated the following:

1. Overall, the results of 5S activities procedures (Solved, Smooth and Spotless) of government officials in the Office of the Basic Education Commission under the Ministry of Education were at a moderate level.

2. Government officials in various positions showed no difference in terms of following up on 5S activities (i.e. Solved, Smooth and Spotless), the results being statistically significant at a level of 0.05.

3. The government officials from a variety of educational backgrounds, showed no difference in terms of following up on 5S activities (Solved, Smooth and Spotless), the results being statistically significant at a level of 0.05.

4. Government officials in various divisions, showed difference in terms of following up on all the individual elements of 5S activities (Solved, Smooth and Spotless), the results being statistically significant at a level of 0.05.

5. The three most frequently encountered obstacles to 5S activities were as follows: limited space in the workplace, a dirty workplace that was not thoroughly cleaned, and the responsibility of filing important documents,

172066

which needed to be kept for future reference, in the proper order, which proved to be difficult. Apart from this, there remained a problem regarding the non-continuity of 5S activities.